U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Karla Šimky, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Bohuslava Hnízdila v právní věci žalobkyně: **N. O.**, zastoupená JUDr. Milanem Hulíkem, advokátem se sídlem Bolzanova 1, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstva vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 6. 2009, č. j. 62 Az 5/2009 - 19,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci stěžovatelky – advokátovi JUDr. Milanu Hulíkovi - **se nepřiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 2. 6. 2009, č. j. 62 Az 5/2009 - 19, odmítl žalobu podanou žalobkyní (dále jen „stěžovatelka“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „ministerstvo“) ze dne 20. 2. 2009, č. j. OAM-77/VL-18-04-2009, jímž byla podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zamítnuta jako zjevně nedůvodná žádost o udělení mezinárodní ochrany. Své rozhodnutí odůvodnil krajský soud tím, že stěžovatelka neodstranila vady žaloby, a proto ji věcně neprojednal.

Proti tomuto usnesení krajského soudu podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do s. ř. s. byl

zaveden zákonem č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Ve věcech azylu v nové úpravě institutu nepřijatelnosti (§ 104a s. ř. s.) je nyní kasační stížnost mimořádným opravným prostředkem omezeným na případy objektivní nutnosti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Z těchto důvodů bude kasační stížnost ve věcech azylu přijata k projednání jen tehdy, jestliže rozhodování o ní umožní Nejvyššímu správnímu soudu zároveň plnit obecnější sjednocující funkci v systému správního soudnictví. S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že stěžovateli byla soudní procesní ochrana již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, týká-li se kasační stížnost právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo, 2/ jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může vyvstat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná v případě potřeby učinit tzv. judikatorní odklon, což znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Je proto v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a uvést v ní některý z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájmem stěžovatele je však rovněž uvést, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a

z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Stěžovatelka v kasační stížnosti namítala, že krajský soud posoudil projednávanou věc v rozporu s platným právním řádem, neboť nezohlednil skutečnost, že již od počátku řízení žádala o udělení humanitárního azylu za účelem sloučení rodiny. Přítel i matka žijí dlouhodobě v České republice a syn, který se narodil v České republice, nemá ukrajinské státní občanství. Za této situace by proto její návrat na Ukrajinu znamenal odloučení od rodiny. Vzhledem k tomu, že neovládá český jazyk a nemá prostředky na zajištění kvalifikované právní pomoci, nemohla ani reagovat na výzvu krajského soudu ze dne 11. 3. 2009 k doplnění žaloby. Navíc dne 4. 3. 2009 porodila syna a byla hospitalizována. Jelikož ani výzva krajského soudu nebyla přeložena do ukrajinského jazyka, nemohla porozumět, co je po ní žádáno. Se sepsáním kasační stížnosti jí pomohl přítel, otec dítěte. Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, je-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody podle ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Pod tento důvod spadá také případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu a dále vada řízení spočívající v tvrzené zmatečnosti řízení před soudem. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 625/2005).

Žaloba ve správním soudnictví musí splňovat obecné náležitosti podání stanovené v ust. § 37 odst. 3 s. ř. s. Další zákonem stanovené náležitosti jsou obsaženy v ust. § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., v němž je stanoveno, že žaloba musí obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné.

Stěžovatelka podala žalobu, kterou předala k poštovní přepravě dne 2. 3. 2009 s určením pro Krajský soud v Ostravě. Obsahem žalobního podání byl pouze odkaz na několik ustanovení s. ř. s. bez jakéhokoliv bližšího skutkového rozvedení věci a poukaz na ust. § 12 a § 14a zákona o azylu. V žalobě tedy nebyl žádný konkrétní žalobní bod, jež by obsahoval skutkové či právní výhrady proti napadenému rozhodnutí ministerstva. Z tohoto důvodu byla proto stěžovatelka krajským soudem vyzvána k odstranění tohoto nedostatku usnesením ze dne 11. 3. 2009, č. j. 62 Az 5/2009 - 6. Toto usnesení nechal krajský soud přeložit do jazyka ruského, neboť správní řízení bylo se souhlasem stěžovatelky vedeno v tomto jazyce za účasti tlumočníka. Stěžovatelka svým podpisem dne 24. 4. 2009 potvrdila převzetí tohoto usnesení S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že stěžovatelce bylo řádně doručeno usnesení v Pobytovém středisku Kostelec nad Orlicí, tedy nebyla již z důvodu porodu svého syna hospitalizována, a to v jazyce ruském, v němž bylo se jejím souhlasem vedeno správní řízení.

Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu jednoznačně plyne, že odmítl-li krajský soud žalobu jako neprojednatelnou a nezabýval-li se jí věcně, přezkoumává Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti jen to, zda krajský soud správně posoudil nesplnění procesních podmínek. Věcný obsah žaloby přezkoumávat nemůže (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005 - 65, dostupný na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud se proto v dané věci zabýval pouze tím, zda krajský soud v souladu se zákonem posoudil podmínky řízení a zda stěžovatelku řádně vyzval k odstranění vad žaloby. V tomto směru Nejvyšší správní soud odkazuje na svou judikaturu, zejména na rozsudek ze dne 27. 10. 2004, č. j. 4 Azs 149/2004 - 52, dostupný na www.nssoud.cz, v němž bylo vysloveno, že „žalobní body (§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.) musí obsahovat jak právní, tak zpravidla i skutkové důvody, pro které žalobce považuje napadené výroky rozhodnutí správního orgánu za nezákonné nebo nicotné. Pokud žaloba postrádala potřebná konkrétní skutková tvrzení a žalobce vzdor výzvě a poučení soudu nijak nereagoval a vadu neodstranil, postupoval krajský soud v souladu se zákonem, odmítl-li žalobcovo podání z tohoto důvodu.“ Také v rozsudku ze dne 27. 2. 2004, č. j. 4 Azs 3/2004 - 48, dostupném na www.nssoud.cz, Nejvyšší správní soud dovodil, že „v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu musí žaloba obsahovat nejen obecné náležitosti podání stanovené v § 37 odst. 2 a 3 s. ř. s., ale zejména základní náležitosti žaloby vymezené v § 71 odst. 1 písm. a) až f) s. ř. s. Neobsahuje-li žaloba žádný žalobní bod, lze jej doplnit ve lhůtě pro podání žaloby. Soud není povinen žalobce vyzývat k odstranění takové vady žaloby podle § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť takto široce pojímaná povinnost soudu by zjevně odporovala zásadě dispoziční a rovněž zásadě koncentrace řízení, v souladu s nimiž je tento typ řízení koncipován.“

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na všechny stížní námitky v kasační stížnosti a krajský soud postupoval v souladu s touto judikaturou. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání.

Ze všech výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost stěžovatelky nepřijatelnou, a proto ji odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Stěžovatelce byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát a podle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. hradí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Jelikož však zástupce stěžovatelky neučinil žádný úkon právní služby ve prospěch či k ochraně stěžovatelčiných práv, Nejvyšší správní soud tomuto zástupci žádnou odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. ledna 2010

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu